

The Conference programme:

600 YEARS OF THE UNION OF HORODŁO

An international conference – Zamość 27th - 28th September 2013

"The Union of Horodło regarding the Polish-Lithuanian relationships from Krewo to Reciprocal Guarantee of Two Nations"

Town Hall – Consulatus lecture hall

HONOURABLE PATRONAGE of the President of the Republic of Poland, Mr. Bronisław Komorowski

27th September 2013

3:00-3:30 p.m. – Opening of the Conference

Session I: Around the Union of Horodło

Moderator: prof. Ryszard Szczygiel

3:30-3:55 p.m. – prof. Jan Tęgowski,
The Road to Horodło – building up the Polish-Lithuanian close relations starting in Krewo

3:55-4:20 p.m. – prof. Andrij Blanuca,
The policies by Vytautas, Grand Duke of Lithuania, imposed over the territory of the Grand Duchy of Lithuania following the Union of Horodło.

4:20-4:45 p.m. – Aleh Dziarnowicz,
PhD: The Union of Horodło: partition or transformation of the society within the Grand Duchy of Lithuania?

4:45-5:10 p.m. – Vytas Jankauskas,
PhD: Oaths of Fealty vs. inter-dynasty relations in the Grand Duchy of Lithuania

5:10-5:30 p.m. – Break

5:30-5:55 p.m. – Sergiej Polechov,
PhD: The Union of Horodło against the civil war within the Grand Duchy of Lithuania following the death of Vytautas

5:55-6:20 p.m. – prof. Anna Sochacka,
The attitude of the Polish political elites to the Union of Horodło

6:20-6:45 p.m. – Lidia Korczak sen. dr. lect.,
What did Horodło leave behind? Polish-Lithuanian union negotiations at the turn of 15th and 16th centuries (Vilnius, Mielnik)

6:45-7:10 p.m. – prof. Krzysztof Pietkiewicz,
Lithuanian connotations of the Mielnik Union – 90 years following Horodło

7:10-7:40 p.m. – Discussion

8:00 p.m. – Dinner

28th September 2013

Session II: Around the Signatories of the Union of Horodło

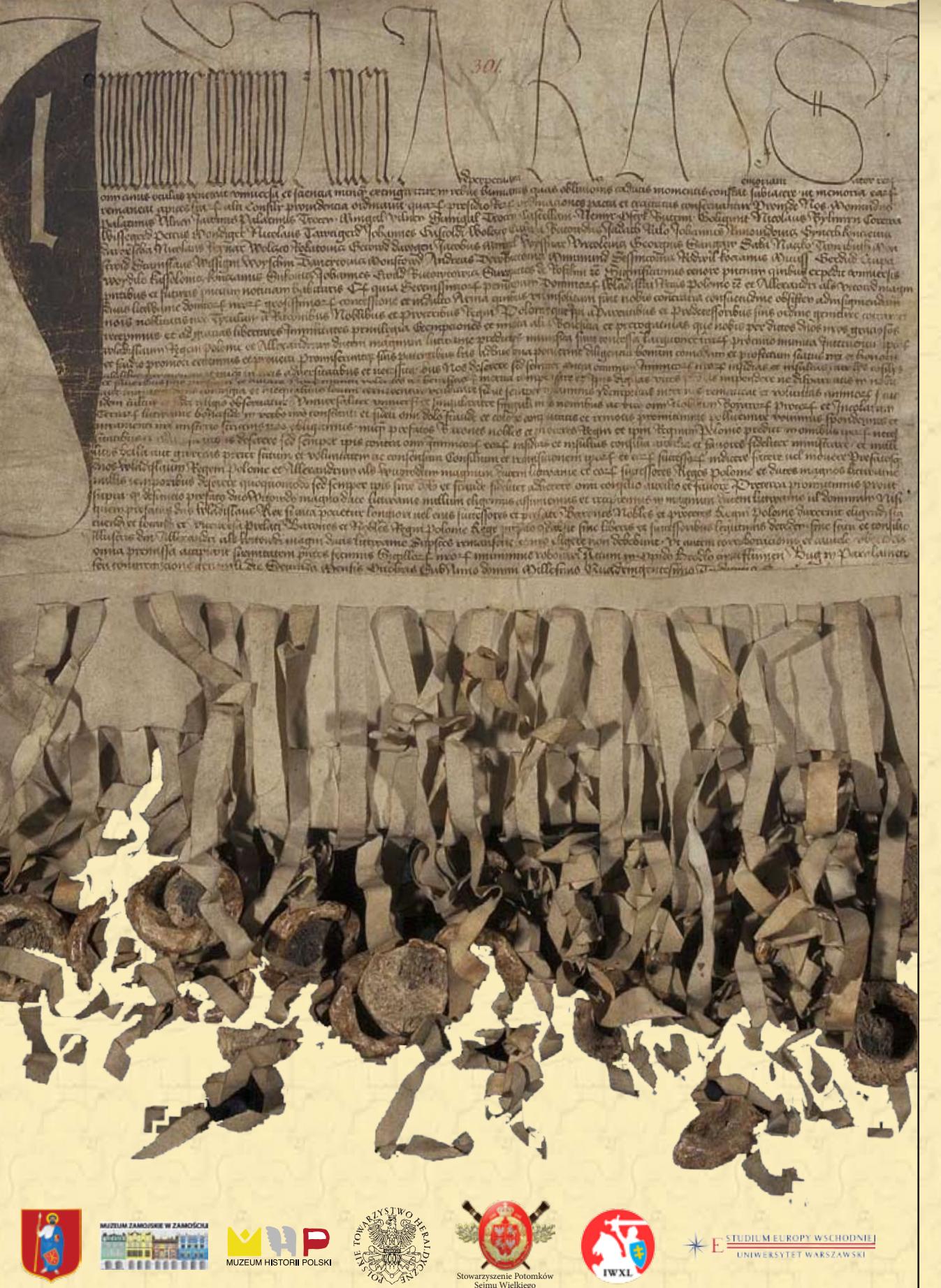
Moderator: prof. Krzysztof Skupieński

9:00-9:25 a.m. – prof. Marcelli Antoniewicz,
The determining conditions for the Union of Horodło in terms of genealogy, heraldry and the prosopographical studies as found in the sources and historical-graphical traditions

9:25-9:50 a.m. – prof. Jan Wroniszewski,
The Horodło based adoption in the light of Coat of Arms adoption practice in late medieval Poland.

9:50-10:15 a.m. – Marek Jerzy Minakowski,
PhD: The descendants of the Horodło signatories making part of the Crown and Lithuania elites in the subsequent centuries

600 LAT UNII HORODELSKIEJ ♦ 1413-2013 ♦ Harodlės SUTARČIAI 600 METU ♦ 1413-2013 ♦ 600 ГОД ГАРАДЗЕЛЬСКАЙ УНІІ ♦ 1413-2013 ♦ 600 YEARS OF THE UNION OF HORODŁO ♦ 1413-2013 ♦

600 LAT UNII HORODELSKIEJ

Konferencja międzynarodowa – Zamość 27 - 28 września 2013 r.

„Unia w Horodło na tle stosunków polsko – litewskich od Krewa do Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów”

Ratusz – Sala Consulatus

PATRONAT HONOROWY
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Pan Bronisław Komorowski

Harodlės SUTARČIAI 600 METU

Tarptautinė konferencija – Zamoscēje – 2013 metų rugsėjo 27 - 28 d.

„Harodlės sutartis lenkų–lietuvių santi kių fone nuo Krèvos iki Abiejų Tautų Tarpusavio Įsipareigojimo”

Rotušė – Consulatus salė

KONFERENCIJOS GLOBĖJAS
Lenkijos Respublikos
Prezidentas Bronisław Komorowski

600 ГОД ГАРАДЗЕЛЬСКАЙ УНІІ

Міжнародная конференция – Замасць 27 - 28 верасня 2013 г.

„Унія ў Гародле на фоне польска-літоўскіх стасункаў ад Крэва да Ўзаемных Заручынаў Абодвух Народаў”

Ратуша – зала «Consulatus»

ГАНАРОВЫ ПАТРАНАТ
Прэзідэнт Рэспублікі Польшча
Браніслаў Камароўскі

S u Horodlės sutartimi prasidėjo Respublikos istorija. Lenkijos istorijoje ši sutartis pirmiausiai yra siejama su didele politine sėkmė. Tai buvo sėkminga ne tik Lenkijos Karalystei bet ir Katalikų Bažnyčiai.

Ar kitos tautos, kurios tuo metu formavosi šiandieninėje Lietuvos, Baltarusijos ir Ukrainos teritorijoje, ši įvykį vertina taip pat? „Aukso amžius” buvo bendras visiems. Tačiau, ar vėlesniu nelaimių ir padalijimų kaina buvo vienodai lygiai paskirstyta?

Ar tiesa, kad lenkai yra labiausiai palankūs senajai Respublikai, o kitiems kyla klausimas ne tik apie bendro sugyvenimo trūkumas, valstybės praradimą, bet ir galimai prarasto identiteto grėsmę? Kiek aktualus yra klausimas, ar politiniai sprendimai padaryti Horodléje buvo vienodi visų naudai? Kaip šiandien iš nepriklausomų valstybių, buvusių Respublikos teritorijoje, perspektyvos galima pažeigtelė į aljanso sudarymą prieš kelis šimtmečius? Ar lietuviams, baltarusiams ir ukrainiečiams aljansas su Lenkija buvo istorinė galimybė ar nusivylimu šaltinis?

Per 600 metų nuo Sutarties pasirašymo atsakymų į šiuos klausimus bus ieškoma mūsų konferencijoje. Tai mėgins atlkti garsūs Lenkijos, Lietuvos, Ukrainos, Baltarusijos, Rusijos, Jungtinės Karalystės ir Vokietijos istorikai.

Projekto vadovas:

Michał Kwilecki – Didžiojo Seimo palikuonių asociacijos vice kancleris
tel. 516 120 449; el. paštas: michal.kwilecki@onet.eu

Organizatoriai:

- Didžiojo Seimo palikuonių asociacija
- Zamoscés muziejus
- Lenkijos istorijos muziejus
- Varšuvos universiteto Rytų Europos studijų centras
- Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės institutas
- Lenkijos heraldikos draugija.

Remiančios organizacijos:

- Jurgio Giedraičio Lietuvos ir Lenkijos dialogo ir bendradarbiavimo forumas
- Lenkijos istorijos muziejaus draugija
- Lenkijos bajorų asociacija.

Pranešėjai:

- Prof. Marcelli Antoniewicz – Lenkija
- Prof. Andriej Blanuca – Ukraina
- Prof. Grzegorz Błaszczyk – Lenkija
- Prof. Robert Frost – Didžioji Britanija
- Prof. Henryk Lulewicz – Lenkija
- Prof. Krzysztof Pietkiewicz – Lenkija
- Prof. Anna Sochacka – Lenkija
- Prof. Jan Tęgowski – Lenkija
- Prof. Jan Wroniszewski – Lenkija
- Prof. Franciszek Ziejka – Lenkija
- Habil. dr. Lidia Korczak – Lenkija
- Dr. Alieh Dziarnovič – Baltarusija
- Dr. Aliaksandr Hruša – Baltarusija
- Dr. Vytas Jankauskas – Lietuva
- Dr. Tomasz Jaszczołt – Lenkija
- Dr. Marek Jerzy Minakowski – Lenkija
- Dr. Sergiej Polechov – Rusija
- Dr. Paul Srodecki – Vokietija
- Jonas Drungilas – Lietuva

Diskusijų dalyviai:

- Prof. Maria Koczerska
- Prof. Andrzej Rachuba
- Prof. Henryk Samsonowicz
- Prof. Krzysztof Skupiński
- Prof. Ryszard Szczygiel
- Prof. Andrzej Zakrzewski
- Habil. dr. Sławomir Górzynski
- Dyr. Jan Malicki,

Garbės komitetas:

- Gediminas Kirkilas – Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotojas;
- Radosław Sikorski – Lenkijos Respublikos užsienio reikalų ministras
- Bogdan Zdrojewski – Lenkijos Kultūros ir nacionalinio paveldo ministras;
- Eugeniusz Grzeszczak – Lenkijos Seimo pirmininko pavaduotojas;
- Stanisława Karczewski – Lenkijos Respublikos Senato pirmininko pavaduotojas;
- Loreta Zukarevičienė – Lietuvos Respublikos ambasadorė Lenkijoje;
- Jolanta Szołno-Koguc – Liublino vaivada;
- Krzesztof Hetman – Liublino vaivadijos maršalka;
- Marcin Zamoyski – Zamoscés meras;
- Prof. Alvydas Nikžentaitis – Jurgio Giedraičio Lietuvos ir Lenkijos dialogo ir bendradarbiavimo forumo preidentas;
- Prof. Andrzej Rottermund – Karališkosios pilies Varšuvoje direktorius;
- Prof. Henryk Samsonowicz – Varšuvos universiteto istorijos institutas;
- Prof. Andrzej Ciechanowiecki – Lanckoronskių fondas;
- Maciej Radziwiłł – Stebėtojų Tarybos pirmininkas, Trakcja S.A.;
- Dr. Sławomir Górzynski – Lenkijos heraldikos draugijos Preidentas.

Rémėjai:

Privatus rémėjai:

- Maciej Radziwiłł,

Instituciniai rémėjai:

- Lanckoronskių Fondas Londonie;
- Polish Aid Foundation Trust Londonie;
- Varšuvos universiteto Rytų Europos studijų centras.
- BBI Development

Partneriai:

- Telewizja Bielsat
- Narodowe Centrum Kultury
- TVP Historia
- wSieci Historii
- AGENTŪRA „AM ART-MEDIA”;
- Agentūra „Neo Art Studio – Maria Bujnowska”;
- Vertimas į anglų kalbą – ponia Barbara Thun (Lenkijos bajorų asociacija);
- Tadeusz Gajl – herbų vaizdai;
- Banketo organizavimas – viešbutis ir restoranai „Renesansas” Zamoscė, Graikų g. 6.

Д ГАРАДЗЕЛЬСКАЙ УНІІ ♦ 1413-2013 ♦ 600 YEARS OF THE UNION OF HORODŁO ♦ 1413-2013 ♦

Nieznany herbu Działosza	Biskup Wileński Mikolaj Gorzkowski herbu Gierałt	Nieznany herbu Godziemba	Nieznany herbu Gryf	Domarat z Kobylan herbu Grzymała	Biskup Przemyski Maciej herbu Janina	Biskup Krakowski Wojciech Jastrzębiec herbu Jastrzębiec	Klemens z Mokrska herbu Jelita
Wolczko Rokutowicz	Surgut z Reszynek	nieznany	Butowt Montygajlowicz	Jan Rymwidowicz	Woysym Daneykowicz	Jan Niemir	Gerdut

Гарадзельская ўнія распачала гісторыю Рэчы Паспалітай. У гісторыі Польшчы гэты акт перадусім успрымаецца як вялікі палітычны поспех і гэта быў поспех не толькі Польскага Каралеўства і Каталіцкай царквы. Ці іншыя народы, якія фарміраваліся на тэрыторыі даўняй Рэчы Паспалітай, з сённяшнім тэрыторыі Літвы, Беларусі і Украіны, гэтак лёгка могуць даць такую ж адназначную ацэнку?

«Залаты век» быў супольным для ўсіх, аднак, ці кошты пазнейшых няўдачаў і параза падзелаў былі раўнамерна раскладзены? Ці праўда, што палякі найбольш выносяць з даўняй Рэчы Паспалітай, у той час, як для іншых праблемай зяўляеца не толькі адсутнасць супольнай, страчанай дзяржавы, але і пагроза страты тоеснасці? Наколькі актуальнае пытанне: ці палітычны выбар, зроблены ў Гародле, быў аднолькава карысным для ўсіх? Як сёння, з перспектывы незалежных дзяржаваў на землях даўняй Рэчы Паспалітай, можна паглядзець на саюз заключаны стагоддзі таму? Для літоўцаў, беларусаў і украінцаў саюз з Польшчай быў гістарычным шансам ці ўсё ж крыніцай расчараўвання?

У 600 гадавіну падпісання Уніі адказ на гэтыя пытанні будуць шукаць падчас нашай канферэнцыі вядомыя гісторыкі з Польшчы, Літвы, Украіны, Беларусі і Расеі, а таксама з Вялікабрытаніі і Нямеччыны.

Кіраўніцтва праекта:

Міхал Квілецкі, віцэ-канцлер Таварыства нашчадкаў Вялікага Сейму
тэл. 516 120 449;
e-mail: michal.kwilecki@onet.eu

Арганізатары:

- Таварыства нашчадкаў Вялікага Сейму
- Музей Замасця
- Музей гісторыі Польшчы
- Інстытут Усходняй Еўропы Варшаўскага ўніверсітэту
- Інстытут Вялікага Княства Літоўскага – Коўна
- Польскае геральдычнае таварыства

Падтрымка арганізацыяў

- Літоўска-Польскі Форум дыялогу і супрацоўніцтва імя Ежы Гедройца
- Таварыства сяброў Музея гісторыі Польшчы
- Звяз польскай шляхты
- Карапеўскі звяз літоўскай шляхты

Дакладчыкі:

- праф. Марцэлі Антаневіч (Польшча)
- праф. Андрэй Блануца (Украіна)
- праф. Гжэгаж Блашчык (Польшча)
- праф. Робэрт Фрост (Вялікабрытанія)
- праф. Гэнрык Люлевіч (Польшча)
- праф. Кыштаф Петкеўіч (Польшча)
- праф. Анна Сахацка (Польшча)
- праф. Ян Тэнгюўскі (Польшча)
- праф. Ян Вранішэўскі (Польшча)
- праф. Францішэ́к Зейка (Польшча)
- др. нав. Лідзяя Корчак (Польшча)
- д-р. Алег Дзярновіч (Беларусь)
- д-р. Аляксандр Груша (Беларусь)
- д-р. Вітас Янкаўскас (Літва)
- д-р. Томаш Яшчалт (Польшча)
- д-р. Марэк Ежы Мінавіч (Польшча)
- д-р. Сяргей Полехаў (Расея)
- д-р. Пауль Срадэцкі (Нямеччына)
- Ёнас Друнгілас (Літва)

Дыскусійныя панелі:

- праф. Маря Качэрска
- праф. Андрэй Раҳуба
- праф. Гэнрык Самсановіч
- праф. Кыштаф Скупенскі
- праф. Рышард Шчыгел
- праф. Анджэй Закшэўскі
- д-р. Славомір Гужыньскі
- дыр. Ян Маліцкі

Ганаровы камітэт:

- Гедымінас Кіркілас, намеснік старшыні Сейму Літоўскай Рэспублікі
- Радослаў Сікорскі, міністр замежных спраў Польшчы
- Богдан Здраўскі, міністр культуры і нацыянальной спадчыны Польшчы
- Эўгэніюш Гжэшчак, віцэмаршалак Сейму Польшчы
- Станілаў Карчэўскі, віцэмаршалак Сенату Польшчы
- Ларэта Закарэвічэне, амбасадар Літоўскай Рэспублікі ў Польшчы
- Ялянта Шолна-Когуц, Люблінскі ваявода
- Кыштаф Гэтман, маршалак Люблінскага ваяводства
- Марцін Замойскі, прэзідэнт г. Замасць
- праф. Альвідас Нікжэнтайціс, старшыня Управы Літоўска-Польскага Форуму дыялогу і супрацоўніцтва імя Ежы Гедройца
- праф. Анджэй Ротэрмунд, дырэктар Карапеўскага замку ў Варшаве
- праф. Гэнрык Самсановіч, Інстытут гісторыі, Варшаўскага ўніверсітэту
- праф. Анджэй Цеханавецкі, Фонд Лянцкаронскіх Мацей Радзівіл, старшыня Наглядальнай рады акцыянернага атварытства «Trakcja»
- д-р. Славомір Гужыньскі, старшыня Польскага геральдычнага таварыства

Спонсары:

Прыватны спонсар:

- Мацей Радзівіл

Спонсарскія ўстановы:

- Фонд Лянцкаронскіх у Лондане,
- «Polish Aid Foundation Trust» у Лондане,
- Інстытут Усходняй Еўропы Варшаўскага ўніверсітэту.
- «BBI Development»

Партнёры:

- Тэлевізія Белсат
- Нацыянальны цэнтр культуры
- TVP Historia
- wSieci Historii
- ТАА «AM ART-MEDIA AGENCJA PR»
- Агенцтва Neo Art Studio – Мар'я Буйноўска
- Барбара Тун, перакладчык на анг. мову (Звяз польскай шляхты)
- Тадэўш Гайль, аўтар выяваў гербаў польскага рыцарства
- Гатэль і Рэстаран „Renesans”, Замасць, вул. Грэcka – суарганізарат урачыстага банкету

600 LAT UNII HORODELSKIEJ ♦ 1413-2013 ♦ Harodlès SUTARČIAI 600 METU ♦ 1413-2013 ♦ 600 ГОД ГАРАДЗЕЛЬСКАЙ УНІИ ♦ 1413-2013 ♦ 600 YEARS OF THE UNION OF HORODŁO ♦ 1413-2013 ♦

The Union of Horodło started the Commonwealth. In the Polish history, this event meant primarily a great political success. It was a success not only of the Polish Crown and the Roman Church. Was it easy or the other nations that were constituted on the territory of the Commonwealth in those times, today's Lithuania, Belarus and Ukraine, to make such an obvious statement?

„The Golden Age” was common for everybody. However, were the expenses of the later misfortunes and the tragedy of the partitions distributed equally? Is it true that the Poles profited from the former Commonwealth while others faced not only the loss of a common country but the threat of losing their identity as well? Is it fair to ask the question whether the political choices opted for in Horodło were equally favourable for everybody. How can we look in present times at that union established many centuries ago from the perspective of today's independent states once making up the Commonwealth?

Was the union with Poland a historic opportunity or a source of disappointment for the Lithuanians, Belarusians and Ukrainians? 600 years after the conclusion of the Union, outstanding historians from Poland, Lithuania, Ukraine, Belarus, Russia as well as from Germany and the United Kingdom will be looking for the answers to these questions.

Project management:

Michał Kwiecki, Vice-Chancellor of the Society of the Descendants of the Great Sejm
tel. 00 48/516 120 449; michał.kwiecki@onet.eu

Organisers:

- The Society of the Descendants of the Great Sejm
- The Zamość Museum
- The Museum of the History of Poland
- The University of Warsaw Eastern Europe Studies Department
- The Institute of the Great Duchy of Lithuania – Kaunas
- Polish Heraldry Society

Supporting organisations:

- The Jerzy Giedroyć Lithuanian-Polish Forum for Dialogue and Cooperation
- The Association of the Polish History Museum Friends
- The Confederation of the Polish Nobility
- The Royal Confederation of the Lithuanian Nobility

The Lecturers:

- prof. Marcelli Antoniewicz
- prof. Andriej Blanuca (Ukraine)
- prof. Grzegorz Błaszczyk
- prof. Robert Frost (United Kingdom)
- prof. Henryk Lulewicz
- prof. Krzysztof Pietkiewicz
- prof. Anna Sochacka
- prof. Jan Tęgowski
- prof. Jan Wroniszewski
- prof. Franciszek Ziejka
- Lidia Korczak, Doct. Hab.
- Aleh Dziarnowicz, PhD (Belarus)
- Aleksandr Hrusza, PhD (Belarus)
- Vytas Jankauskas, PhD (Lithuania)
- Tomasz Jaszczołt, PhD
- Marek Jerzy Minakowski, PhD
- Sergiej Polechov, PhD (Russia)
- Paul Srodecki, PhD (Germany)
- Jonas Drungilas, (Lithuania)

The Discussion Panel:

- prof. Maria Koczerska
- prof. Andrzej Rachuba
- prof. Henryk Samsonowicz
- prof. Krzysztof Skupieński
- prof. Ryszard Szczęgieł
- prof. Andrzej Zakrzewski
- Sławomir Górzynski, Doct. Hab.
- Dir. Jan Malicki

The Honourable Committee:

- Gediminas Kirklas, Deputy Chairman of the Republic of Lithuania Parliament
- Radosław Sikorski Secretary of State for Foreign Affairs
- Bogdan Zdrojewski, Secretary of State for Culture and National Heritage of Poland
- Eugeniusz Grzeszczak, Deputy Speaker of the Republic of Poland's Sejm
- Stanisław Karczewski, Deputy Speaker of the Republic of Poland's Senate
- Loreta Zakareviciene, Ambassador of the Republic of Lithuania to Poland
- Jolanta Szołno-Koguc, Head of the Lublin Province
- Krzysztof Hetman, Head of the Lublin Province Local Government
- Marcin Zamoyski, Mayor of the City of Zamość
- prof. Alvydas Nikžentaitis, Chairman of the Board of the Jerzy Giedroyć Lithuanian-Polish Forum for Dialogue and Cooperation
- prof. Andrzej Rottermund, Director of the Royal Castle in Warsaw
- prof. Henryk Samsonowicz, the University of Warsaw History Institute
- prof. Andrzej Ciechanowiecki, The Lanckorońskis Foundation
- Maciej Radziwiłł, Chairman of the Board of “Trakcja” S.A
- Sławomir Górzynski, PhD, Chairman of the Polish Heraldry Association

The Sponsors:

Private Sponsor:

- Maciej Radziwiłł

Sponsoring Institutions:

- The Lanckorońskis Foundation in London
- Polish Aid Foundation Trust in London,
- The University of Warsaw Eastern Europe Studies Department
- BBI Development

Partners:

- TV Belsat
- National Centre for Culture.
- TVP History
- “wSieci Historii” History Magazine
- AM ART-MEDIA AGENCJA PR Sp. z o.o.,
- Agencja Neo Art Studio – Maria Bujnowska
- Barbara Thun, translation into English: (Confederation of the Polish Nobility)
- Mr. Tadeusz Gajl, the images of the coats of arms
- “Renesans” Hotel & Restaurant in Zamość, ul. Grecka 6, co-organisers of the festive banquette

Program Konferencji:

27 września 2013

15.00-15.30 Otwarcie konferencji

Sesja I: Wokół Unii Horodelskiej

Moderator: prof. Ryszard Szczygiel

15.30-15.55 – prof. Jan Tęgowski,
Droga do Horodła – budowanie zbliżenia polsko-litewskiego od Krewa

15.55-16.20 – prof. Andrij Blanuca,
Polityka Wielkiego Kniazia Litewskiego Witolda na Ziemiach wielkiego Księstwa Litewskiego po Unii w Horodle

16.20-16.45 – dr Aleh Dziarnowicz,
Unia Horodelska: podział czy transformacja społeczeństwa W.K.L.

16.45-17.10 – dr Vytaas Jankauskas,
Akta homagialne a stosunki wewnętrz dynastyczne w Wielkim Księstwie Litewskim

17.10-17.30 – przerwa

17.30-17.55 – dr Sergey Polechov,
Unia Horodelska a wojna domowa w W. Ks. Litewskim po śmierci Witolda

17.55-18.20 – prof. Anna Sochacka,
Stosunek polskiej elity politycznej do Unii w Horodle

18.20-18.45 – dr hab. Lidia Korczak,
Co zostało po Horodle? Polsko-litewskie negocjacje unijne przełomu XV i XVI w. (Wilno, Mielnik)

18.45-19.10 – prof. Krzysztof Pietkiewicz,
Litewskie konotacje unii mielnickiej – 90 lat po Horodle

19.10-19.40 – dyskusja

20.00 – kolacja

28 września 2013

Sesja II: Wokół sygnatarium Unii Horodelskiej

Moderator: prof. Krzysztof Skupieński

9.00-9.25 – prof. Marceli Antoniewicz,
Genealogiczno-heraldyczne i prozopograficzne uwarunkowania unii horodelskiej w świetle źródeł i tradycji historiograficznej

9.25-9.50 – prof. Jan Wroniszewski,
Adopcja horodelska w świetle praktyki adopcji herbowej w późnośredniowiecznej Polsce

9.50-10.15 – dr Marek Jerzy Minakowski,
Potomkowie sygnatariuszy z Horodła w elicie Korony i Litwy kolejnych wieków

10.15-10.30 – przerwa

10.30-10.55 – prof. Henryk Lulewicz,
Perypetie rodu marszałka Jakuba Rałowicza herbu Pobóg (XV – XVI wiek)

10.55-11.20 – dr Tomasz Jaszczołt,
Ród Niemiry z Wsielubia herbu Jastrzębiec do połowy XVI wieku

11.20-11.45 – dr Aleksandr Hrusza,
Import polski „dobrych praw chrześcijańskich” i ich recepcja w W.K.L. u schyłku XIV – pierwszej połowie XVI wieku

11.45-12.15 – dyskusja

12.30-13.30 – obiad

Sesja III: Wokół unii polsko-litewskich

Moderator: prof. Andrzej Rachuba

13.30-13.55 – prof. Robert Frost,
Unia Horodelska na tle europejskim,

13.55-14.20 – dr Jonas Drungilas,
Echo unii polsko-litewskich (od Krewa poprzez Horodło do Lublina): migracja, reemigracja i związki z Ojczyzną szlachty polskiej przybyłej na Żmudź (druga połowa XVI – początek XVII w.)

14.20-14.35 – przerwa

14.35-15.00 – prof. Grzegorz Błaszczyk,
Unia polsko-litewska w latach 1569-1791

15.00-15.25 – dr Paul Srodecki,
Spory polsko-krzyżackie a sprawra litewska na soborach w Konstancji i Bazylei

15.25-15.50 – prof. Franciszek Ziejka,
Rola tradycji horodelskiej w życiu narodowym polskim czasów niewoli

15.50-16.25 – dyskusja

16.25-16.40 – przerwa

16.40-17.40 – Polska-Litwa-Europa w średniowieczu i epoce wczesnonowożytniej

Panel dyskusyjny z udziałem: prof. Marii Koczerskiej, prof. Andrzeja Rachuby, prof. Henryka Samsonowicza, prof. Andrzeja Zakrzewskiego i dr hab. Sławomira Górzynskiego

Moderator: Dyr. Jan Malicki

18.00 – otwarcie wystawy poświęconej Unii Horodelskiej. „Od Horodła do Horodła: 1413-2013”
Muzeum Zamojskie
ul. Ormiańska 26

600 LAT UNII HORODELSKIEJ ♦ 1413-2013 ♦ Harodlės SUTARČIAI 600 METŪ ♦ 1413-2013 ♦ 600 TO

Biskup Lwowski

Jan z Rzeszowa
herbu
Półkozic

Wolczko Kulwa

Nieznany
herbu
Rawicz

nieznany

Nieznany
herbu
Rola

nieznany

Stanisław Gamrat
herbu
Sulima

Rodywił

Nieznany
herbu
Syrokomała

nieznany

Nieznany
herbu
Szreniawa

nieznany

Nieznany
herbu
Świnka

Andrzej Dewknutowicz

Nieznany
herbu
Topacz

nieznany

Hnia Horodelska zapoczątkowała historię Rzeczypospolitej. W dziejach Polski akt ten kojarzony jest przede wszystkim z wielkim sukcesem politycznym. Był to sukces nie tylko Korony Polskiej i Kościoła Rzymskiego.

Czy dla innych narodów, które kształtoły się na obszarze ówczesnej Rzeczypospolitej z dzisiejszych terenów Litwy, Białorusi i Ukrainy równie łatwo o tak jednoznaczną ocenę?

„Złoty wiek” był wspólny dla wszystkich. Jednakże, czy koszty późniejszych niepowodzeń i klęski rozbiorów rozłożone zostały równomiernie? Czy prawdzią jest, że Polacy wynoszą z dawnej Rzeczypospolitej najwięcej, podczas gdy dla innych kwestią staje się nie tylko brak wspólnego, utraconego państwa, ale groźba utraty tożsamości? Nie ile aktualnie jest pytanie, czy wybory polityczne, jakich dokonano w Horodle były jednakową korzyścią dla wszystkich? Jak dzisiaj z perspektywy niezależnych państw na obszarze dawnej Rzeczypospolitej można spojrzeć na sojusz zawarty przed wiekami? Czy dla Litwinów, Białorusinów i Ukraińców sojusz z Polską był historyczną szansą czy też źródłem rozczerowania?

W 600 lat od podpisania Unii na powyższe pytania odpowiedzi będą szukali podczas naszej konferencji wybitni historycy z Polski, Litwy, Ukrainy, Białorusi i Rosji, a także Wielkiej Brytanii i Niemiec.

Kierownictwo projektu:

Michał Kwielecki, wicekanclerz Stowarzyszenia Potomków Sejmu Wielkiego
tel. 516 120 449;
e-mail: michał.kwielecki@onet.eu

Organizatorzy:

- Stowarzyszenie Potomków Sejmu Wielkiego
- Muzeum Zamojskie
- Muzeum Historii Polski
- Studium Europa Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego
- Instytut Wielkiego Księstwa Litewskiego – Kowno
- Polskie Towarzystwo Heraldyczne.

Organizacje wspierające:

- Litewsko-Polskie Forum Dialogu i Współpracy im. Jerzego Giedroycia
- Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski
- Związek Szlachty Polskiej
- Królewski Związek Szlachty Litewskiej

Prelegenci:

- prof. Marcelli Antoniewicz
- prof. Andrij Blanuca (Ukraina)
- prof. Grzegorz Błaszczyk
- prof. Robert Frost (Wielka Brytania)
- prof. Henryk Lulewicz
- prof. Krzysztof Pietkiewicz
- prof. Anna Sochacka
- prof. Jan Tęgowski
- prof. Jan Wroniszewski
- prof. Franciszek Ziejka
- dr hab. Lidia Korczak
- dr Aleh Dziarnowicz (Białorus)
- dr Aleksandr Hrusza (Białorus)
- dr Vytas Jankauskas (Litwa)
- dr Tomasz Jaszczołt
- dr Marek Jerzy Minakowski
- dr Siergiej Polechov (Rosja)
- dr Paul Srodecki (Niemcy)
- Jonas Drungilas (Litwa)

Panel dyskusyjny:

- prof. Maria Koczerska
- prof. Andrzej Rachuba
- prof. Henryk Samsonowicz
- Prof. Krzysztof Skupieński
- prof. Ryszard Szczygiel
- prof. Andrzej Zakrzewski
- dr hab. Sławomir Gózynski
- dyr. Jan Malicki

600 LAT UNII HORODELSKIEJ ♦ 1413-2013 ♦ Harodlēs SUTARČIAI 600 METŪ ♦ 1413-2013 ♦ 600 ГОД ГАРАДЗЕЛЬСКАЙ УНІИ ♦ 1413-2013 ♦ 600 YEARS OF THE UNION OF HORODŁO ♦ 1413-2013 ♦ 600 LAT UNII HORODELSKIEJ ♦ 1413-2013 ♦ Harodlēs SUTARČIAI 600 METŪ ♦ 1413-2013 ♦ 600 ГОД

Konferencijos programa:

2013 rugpjūto 27 d.

15.00-15.30 – Konferencijos atidarymas

Pirmoji Sesija: Aplink Horodlēs sutartį

Moderatorius: prof. Ryszard Szczygiel

15.30-15.55 – Prof. Jan Tęgowski,
Keliai iš Horodlę – Lenkijos-Lietuvos suartėjimo procesas nuo Krėvos;

15.55-16.20 – Prof. Andrij Blanuca,
Lietuvos kunigaikštis Vytauto Didžiojo politika Lietuvos Didžiojo Kunigaikštystėje po Horodlēs unijos;

16.20-16.45 – Dr. Alieh Dziarnovič,
Horodlēs unija: LDK visuomenės skaidymas ar transformacija;

16.45-17.10 – Dr. Vytas Jankauskas,
Homogaliniai aktai ir dinastijos vidiniai santykiai Lietuvos Didžiojo Kunigaikštystėje po Vytauto mirties;

17.10-17.30 – Pertrauka

17.30-17.55 – Dr. Siergiej Polechov,
Horodlēs unija ir pilietinis karas Lietuvos Didžiojo Kunigaikštystėje po Vytauto mirties;

17.55-18.20 – Prof. Anna Sochacka,
Lenkų politinio elito santykiai iki Horodlēs unijos;

18.20-18.45 – Doc. Lidia Korczak,
Kas liko po Horodlēs? Lenkų ir lietuvių derybos dėl unijos XV-XVI a. sandūroje (Vilnius, Melnikas);

18.45-19.10 – Prof. Krzysztof Pietkiewicz,
Lietuviškos konotacijos Melniko unijoje – 90 metų po Horodlēs.

19.10-19.40 – Diskusija

20.00 – Vakarienė

2013 rugpjūto 28 d.

Antroji Sesija: Aplink Horodlēs sutarties signatarus

Moderatorius: prof. Krzysztof Skupieński

9.00-9.25 – Prof. Marcelli Antoniewicz,
Horodlēs unijos genealoginės-heraldinės ir prozopografinės aplinkybių šaltinių ir istoriografijos tradicijų šviesoje;

9.25-9.50 – Prof. Jan Wroniszewski,
Horodlēs priemimais (adopcija) vėlyvųjų viduramžių Lenkijos herbų priemimų praktikos šviesoje;

9.50-10.15 – Dr. Marek Jerzy Minakowski,
Horodlēje pasirašiusiųjų palikuonys Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės elituose vėlesnias amžiaus;

10.15-10.30 – Pertrauka

10.30-10.55 – Prof. Henryk Lulewicz,
Maršalkos Jokūbo Rałowicziaus giminės (herbas Pobóg) peripetijos (XV – XVI amžiai);

10.55-11.20 – Dr. Tomasz Jaszczołt,
Niemių iš Wielubijos giminė (herbas Jastrzębiec) iki XVI amžiaus vidurio;

11.20-11.45 – Dr. Aliaksandr Hruša,
Lenkiškas „gerųjų krikščionių teisės” importas ir jo recepcija LDK XIV a. pabaigoje – XVI a. pirmojoje pusėje.

11.45-12.15 – Diskusija

12.30-13.30 – Pietūs

Trečioji Sesija: Aplink Lietuvos ir Lenkijos sąjunga

Moderatorius: prof. Andrzej Rachuba

13.30-13.55 – Prof. Robert Frost,
Horodlēs Sąjunga Europos kontekste;

13.55-14.20 – Dr. Jonas Drungilas,
Lietuvos-Lenkijos unijų aidai (nuo Krėvos per Horodlę iki Liublino): migracija, reemigracija ir į Žemaitiją atvykusių šlektos ryšiai su Tėvynė (XVI a. antra pusė – XVII a. pradžia).

14.20-14.35 – Pertrauka

14.35-15.00 – Prof. Grzegorz Błaszczyk,
Lenkijos-Lietuvos unija 1569-1791 metais;

15.00-15.25 – Dr. Paul Srodecki,
Lenkų-kryžiuočių ginčai bei Lietuvos klausimas Konstancos ir Bazilio susirinkimuose;

15.25-15.50 – Prof. Franciszek Ziejka,
Harodlēs tradicijų vaidmuo Lenkijos tautiniame gyvenime nelaisvės laikais.

15.50-16.25 – Diskusija

16.25-16.40 – Pertrauka

16.40-17.40 – Lenkija-Lietuva-Europa viduramžiais ir naujausiais amžiais

Diskusija. Dalyvauja Prof. Marija Koczerska,
Prof. Andrzej Rachuba, Prof. Henryk Samsonowicz,
Prof. Andrzej Zakrzewski, Dr. Sławomir Gózynski;

Moderatorius: Dyr. Jan Malicki;

18:00 – Horodlēs sutartciai skirtos parodos atidarymas
Nuo Horodlēs iki Horodlēs: 1413-2013
Zamoscės muziejus, Arménų g. 26

9.50-10.15 – Dr. Marek Jerzy Minakowski,
Horodlēje pasirašiusiųjų palikuonys Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės elituose vėlesnias amžiaus;

10.15-10.30 – Pertrauka

27 rugpjūčio 2013

15.00-15.30 Aplinkybių kanferencijos

Cesė I: Vakol Garadzelskay uñii

Maderatap: prof. Ryszard Szczygiel

15.30-15.55 – prof. Jan Tęgowski,
Doroga da Garodla – budavane pol'yska-litoueskaga zblizjenija ad Krėva

15.55-16.20 – prof. Andrej Blanuca,
Palitika Vialikaga knyza Biraûta Na zemlyah Vialikaga Knystwa Litoueskaga pasla yñii y Garodle

16.20-16.45 – dr. Alieg Dziarnovič,
Garadzelskaya ñuñia: padzel ci transfarmacia gramadsta VKL

16.45-17.10 – dr. Bimas Janakuskas,
Bacalny akty i adnosiny yñutry dynastii y Vialikim Knystwie Litoueskim

17.10-17.30 – perapynak

17.30-17.55 – dr. Siergej Polchay,
Garadzelskaya ñuñia i gramadzianka vayna y Vialikim Knystwie Litoueskim pasla smerci Biraûta

17.55-18.20 – prof. Anna Sahačka,
Adnosiny pol'yskai palitichnai eliti da yñii 1413

18.20-18.45 – dr. lidya Korčak,
Shlo zaistalo ad Garodla? Pol'yska-litoueskia sazonaya peramova na mayki XV i XVI st. (Vilnia, Melnik)

18.45-19.10 – prof. Klymštaf Petkavici,
Litoueskia asaçyiazi z Melničkay ñuñiai – 90 god pasla Garodla

19.10-19.40 – dyskusija

20.00 – vycera

28 rugpjūčio 2013

Cesė II: Ab padispantax Garadzelskay uñii

Maderatap: prof. Klymštaf Skupen'ski

9.00-9.25 – prof. Marcelli Antanewic,
Genealogična-geraldačnaya i prasapagrafichnaya abumoulenasci Garadzelskay uñii y svatle krynic i ristařygrafichnai tradycy

9.25-9.50 – prof. Jan Branišiuk,
Garadzelskais yñunañlenne y svatle praktiki herbabaga yñunañlenne y Pol'shchi часоу poznyga siedzniavetcha

9.50-10.15 – dr. Marz Mihakouskis,
Našchadki padispantay z Garodla y elice Karony i Litvy y naastupnykh stogodziaz

10.15-10.30 – perapynak

16.40-17.40 – Pol'šča-Litva-Europa y siedzniavetcha i y ranju epochu Novara chasyc

Dyskusijna panel z uzdelam:
prof. Mar'i Kacarskai, prof. Andžja Rakhuby,
prof. Gennika Samanovica, prof. Andžja Zakiščeskaga i dr. Sławomira Gukynickaga

Maderatap: dyr. Jan Malicki

18.00 – apdarytcië vystanty, pryswecanaj Garadzelskay uñii.
«Ad Garodla da Garodla: 1413-2013»
Muzej Zamasya,
vul. Arminyska 26

